

ด่วนที่สุด

ที่ คค (ปคร) ๐๒๐๓/ ๘๖

กระทรวงพาณิชย์

ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๑๐๐

๑๑ มีนาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขออนุมัติการจัดทำและลงนามร่างบันทึกความเข้าใจในการเริ่มใช้ความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง (IICBTA) ในการขนส่งสินค้าและผู้โดยสารระหว่างไทย - เมียนมา และร่างบทเพิ่มเติม (Addendum)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. ร่างบันทึกความเข้าใจในการเริ่มใช้ความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง (IICBTA) ในการขนส่งสินค้าและผู้โดยสารระหว่างไทย - เมียนมา พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
๓. ร่างบทเพิ่มเติม (Addendum) พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
๔. สำเนาหนังสือกระทรวงคมนาคม ด่วนที่สุด ที่ คค ๐๒๐๓/ว ๑๕๘๓ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒
๕. สำเนาหนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๐๒๐๔/๑๒๘๗ ลงวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

ด้วยกระทรวงคมนาคมขอเสนอเรื่อง ขออนุมัติการจัดทำและลงนามร่างบันทึกความเข้าใจในการเริ่มใช้ความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง (IICBTA) ในการขนส่งสินค้าและผู้โดยสารระหว่างไทย - เมียนมา และร่างบทเพิ่มเติม (Addendum) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงคมนาคมได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. ความเป็นมา

๑.๑ ประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นภาคีความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง (GMS Cross-Border Transport Agreement: CBTA) เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ และได้ให้สัตยาบันภาคผนวกและพิธีสารแนบท้ายความตกลงฯ ครบทั้ง ๒๐ ฉบับ เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๕ โดยประเทศในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง (GMS) ทั้ง ๖ ประเทศ (ไทย ลาว เมียนมา กัมพูชา จีน และเวียดนาม) ได้ให้สัตยาบันต่อภาคผนวกและพิธีสารของความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง (CBTA) ครบทั้ง ๒๐ ฉบับ เมื่อเดือนสิงหาคม ๒๕๕๕ จึงมีผลทำให้ความตกลงฯ มีผลบังคับใช้อย่างเต็มรูปแบบ ประเทศสมาชิกจึงได้หารือร่วมกันในประเด็นเกี่ยวกับการดำเนินการตามความตกลง CBTA

/๑.๒ ในการประชุม...

๑.๒ ในการประชุมคณะกรรมการร่วมสำหรับความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขงระดับรัฐมนตรี ครั้งที่ ๕ ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๙ ณ จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ทำหน้าที่หัวหน้าคณะผู้แทนไทย ที่ประชุมเห็นชอบให้จัดทำบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการดำเนินการตามความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขงระยะแรก (Memorandum of Understanding on the 'Early Harvest' Implementation of the Greater Mekong Subregion Cross-Border Transport Agreement) เพื่อกำหนดพื้นฐานความเข้าใจที่จำเป็น แนวทางปฏิบัติสำหรับการดำเนินการขนส่งข้ามพรมแดน การดำเนินการด้านพิธีการศุลกากรสำหรับการนำเข้ารถยนต์และคอนเทนเนอร์ โดยประเทศสมาชิกจะลงนามในบันทึกความเข้าใจฯ ในลักษณะการลงนามแบบเวียน (ad referendum) โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมของไทยได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจฯ ระยะแรก เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ณ กรุงเทพมหานคร สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

๑.๓ ประเทศสมาชิกได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการดำเนินการตามความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขงระยะแรกครบทุกประเทศ เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๑ มีผลให้ประเทศสมาชิกเริ่มการเดินรถในวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๑ ซึ่งต่อมา สปป.ลาว มีหนังสือแจ้งประเทศสมาชิกเพื่อขอเลื่อนการเริ่มดำเนินการขนส่งระหว่างประเทศภายใต้บันทึกความเข้าใจ Early Harvest จากเดิมวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๑ เป็นวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๑ ทั้งนี้ ในส่วนของเมียนมาจะเข้าร่วมการเดินรถภายใต้บันทึกความเข้าใจฯ ดังกล่าวข้างต้น ในวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๓ โดยจะเริ่มดำเนินการในรูปแบบของการจัดทำบันทึกความเข้าใจในการเริ่มใช้ความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (IICBTA) กับประเทศเพื่อนบ้าน โดยเริ่มจากไทยเป็นประเทศแรก

๑.๔ ไทยและเมียนมา ร่วมกับธนาคารพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank: ADB) ได้หารือร่วมกันเพื่อพิจารณาร่างบันทึกความเข้าใจในการเริ่มใช้ความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (IICBTA) ในการขนส่งสินค้าและผู้โดยสารระหว่างไทย - เมียนมา ฉบับที่ได้มีการปรับปรุงให้มีความทันสมัยมากขึ้น ซึ่งการปรับแก้ดังกล่าวไม่มีผลกระทบต่อสาระสำคัญของร่างบันทึกความเข้าใจฯ ตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ให้ความเห็นชอบร่างบันทึกความเข้าใจและการลงนามบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการเริ่มใช้ความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (IICBTA) ณ จุดผ่านแดน แม่สอด - เมียวดี และ แม่สาย - ท่าขี้เหล็ก และบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการแลกเปลี่ยนสิทธิการจราจรระหว่างประเทศที่จุดผ่านแดน แม่สอด - เมียวดี และแม่สาย - ท่าขี้เหล็ก ตามที่กระทรวงคมนาคมเสนอ

๑.๕ ในระหว่างการเจรจาจัดทำร่างบันทึกความเข้าใจฯ ฝ่ายเมียนมาได้เสนอให้นำการขนส่งสำหรับการค้าบริเวณชายแดน (Border Trade) มารวมกับโควตาของใบอนุญาตขนส่งทางถนนภายใต้บันทึกความเข้าใจ IICBTA (โควตาประเทศละ ๑๐๐ ฉบับ) ภายหลัง IICBTA มีผลบังคับใช้ ๑๒ เดือน

/(อาจพิจารณา...

(อาจพิจารณาขยายระยะเวลาได้ หากได้รับความยินยอมจากทั้งสองฝ่าย) ในขณะที่ฝ่ายไทยเห็นว่า เพื่อไม่ให้เกิดสำหรับการค้าบริเวณชายแดนได้รับผลกระทบจากร่างบันทึกความเข้าใจ ICBTA ซึ่งปัจจุบันมีจำนวนรถที่ขนส่งสินค้าบริเวณชายแดนอยู่ถึง ๓๐๐ กว่าคัน จึงไม่ควรนำการขนส่งสำหรับการค้าบริเวณชายแดนมารวมกับโควตาของใบอนุญาตขนส่งทางถนนภายใต้บันทึกความเข้าใจ ICBTA แต่ฝ่ายเมียนมาแจ้งว่าคณะรัฐมนตรีของเมียนมาได้ให้ความเห็นชอบร่างบันทึกความเข้าใจ ICBTA ระหว่างไทย - เมียนมา แล้ว จึงไม่สามารถแก้ไขร่างบันทึกความเข้าใจ ICBTA ได้ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องจัดทำร่างบทเพิ่มเติม (Addendum) ขึ้นอีก ๑ ฉบับ เพื่อไม่ให้ร่างบันทึกความเข้าใจ ICBTA ครอบคลุมรถที่ใช้ในการขนส่งสินค้าบริเวณชายแดน ณ ด้านพรมแดนแม่สอด - เมียวดี ทั้งนี้ ทั้งสองฝ่ายได้เห็นชอบร่วมกันในร่างสุดท้ายของบันทึกความเข้าใจฯ และร่างบทเพิ่มเติมดังกล่าวแล้ว

๒. เหตุผลความจำเป็นที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ร่างบันทึกความเข้าใจในการเริ่มใช้ความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง (ICBTA) ในการขนส่งสินค้าและผู้โดยสารระหว่างไทย - เมียนมา และร่างบทเพิ่มเติม (Addendum) เป็นเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทยจึงเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาตามมาตรา ๔(๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

กระทรวงโยธาธิการและการขนส่งของกัมพูชาร่วมกับธนาคารพัฒนาเอเชีย จะจัดการประชุมคณะกรรมการร่วมสำหรับความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง ระดับรัฐมนตรี ครั้งที่ ๗ ในวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๒ ณ เมืองเสียมราฐ ราชอาณาจักรกัมพูชา ซึ่งจะมีพิธีลงนามในบันทึกความเข้าใจในการเริ่มใช้ความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง (ICBTA) ในการขนส่งสินค้าและผู้โดยสารระหว่างไทย - เมียนมา และร่างบทเพิ่มเติม จึงมีความจำเป็นต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อร่างเอกสารดังกล่าวภายในวันอังคารที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๒

๔. สารสำคัญ

๔.๑ ร่างบันทึกความเข้าใจในการเริ่มใช้ความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง (ICBTA) ในการขนส่งสินค้าและผู้โดยสารระหว่างไทย - เมียนมา วัตถุประสงค์ของร่างบันทึกความเข้าใจฯ เพื่ออำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าและผู้โดยสารข้ามพรมแดนระหว่างไทย - เมียนมา โดยใช้เส้นทางเดินรถสำหรับการขนส่งสินค้าและผู้โดยสาร ณ ด้านพรมแดนแม่สอด-เมียวดี และตลอดแนวระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก - ตะวันตก (EWEC) (เมะล่าย - เมียวดี - แม่สอด - พิชณุโลก - ขอนแก่น - กาฬสินธุ์ - มุกดาหาร) และใช้ใบอนุญาตขนส่งทางถนน (Permit) และเอกสารนำเข้าชั่วคราว (Temporary Admission Document: TAD) สำหรับการนำเข้ารถยนต์ชั่วคราว ฝ่ายละ ๑๐๐ ฉบับ ซึ่งไม่สามารถ

/เปลี่ยนไป - มา...

เปลี่ยนไป - มา ระหว่างยานพาหนะได้ (ใบอนุญาต ๑ ฉบับ ต่อ ๑ คัน) โดยทั้งสองฝ่ายจะดำเนินการตามมาตรการในการอำนวยความสะดวกด้านพิธีการข้ามแดนทั้งในด้านพิธีการศุลกากร การเข้าเมือง และการกักกัน รวมถึงพิธีการข้ามพรมแดนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองบุคคล สัตว์ พืช สุขอนามัย ทั้งนี้ บันทึกความเข้าใจดังกล่าวจะมีผลบังคับใช้ใน ๓๐ วัน หลังจากวันที่ภาคีในบันทึกความเข้าใจทั้งสองฝ่ายลงนาม

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๔.๒ ร่างบทเพิ่มเติม (Addendum)

มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขบันทึกความเข้าใจฯ ตามข้อ ๔.๑ ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

(๑) ให้บันทึกความเข้าใจฯ มีผลบังคับใช้สำหรับจุดผ่านแดนแม่สอด - เมียวดี รวมถึงสะพานมิตรภาพไทย-เมียนมา แห่งที่ ๑ และสะพานมิตรภาพไทย-เมียนมา แห่งที่ ๒ (บริเวณเมียวดี - บ้านวังตะเคียนใต้)

(๒) การดำเนินการขนส่งภายใต้ข้อตกลงอื่นที่มีอยู่ในปัจจุบันจะต้องนำมารวมภายใต้บันทึกความเข้าใจในการเริ่มใช้ความตกลงระหว่างไทย- เมียนมา ภายในระยะเวลา ๑๘ เดือน โดยมีเงื่อนไขว่าภาคีทั้งสองฝ่ายจะต้องออกใบอนุญาตขนส่งถึง ๕๐๐ ฉบับ หรือจำนวนอื่นที่เห็นชอบร่วมกัน

(๓) อนุญาตให้มีการขนส่งสินค้าและผู้โดยสารข้ามพรมแดน ณ จุดผ่านแดนแม่สอด - เมียวดี และตามเส้นทางแนวระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก รวมถึงการขยายเส้นทางไปยังเขตเศรษฐกิจพิเศษติลาวาในเมียนมา เมืองย่างกุ้ง กรุงเทพฯ และท่าเรือแหลมฉบังในไทย (ผ่านเส้นทาง Kawkarek - Kyondoe - Za Tha Pyin - Thaton และ/หรือ Kawkarek - Kyondoe - Hpa An - Thaton) และเส้นทางที่ได้รับอนุญาตอื่น ๆ ที่อาจจะเพิ่มในภายหลัง ทั้งนี้ บทเพิ่มเติมฯ จะมีผลบังคับใช้ใน ๓๐ วัน ภายหลังการลงนาม

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๕. ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๕.๑ กระทรวงคมนาคมได้ส่งร่างบันทึกความเข้าใจในการเริ่มใช้ความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง (IICBTA) ในการขนส่งสินค้าและผู้โดยสารระหว่างไทย - เมียนมา และร่างบทเพิ่มเติม ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงสาธารณสุข กรมศุลกากร และสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง เพื่อพิจารณาให้ความเห็นต่อร่างเอกสารดังกล่าวสำหรับประกอบการนำเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบการลงนามต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

๕.๒ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์แจ้งผลการพิจารณาว่าไม่ขัดข้องต่อร่างบันทึกความเข้าใจในการเริ่มใช้ความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง (IICBTA) ในการขนส่งสินค้าและผู้โดยสารระหว่างไทย - เมียนมา และร่างบทเพิ่มเติม เนื่องจากการลงนามในบันทึกความเข้าใจทั้งสองฉบับจะช่วยส่งเสริมการค้าระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕

/๖. ความเห็น...

๖. ความเห็นของกระทรวงคมนาคม

กระทรวงคมนาคมพิจารณาแล้วเห็นว่า การลงนามในร่างบันทึกความเข้าใจในการเริ่มใช้ความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (IICBTA) ในการขนส่งสินค้าและผู้โดยสารระหว่างไทย - เมียนมา และร่างบทเพิ่มเติม เป็นการส่งเสริมการเคลื่อนย้ายคนและสินค้าและอำนวยความสะดวกในการขนส่งข้ามพรมแดนระหว่างไทย - เมียนมา ตามแนวเส้นทางระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก - ตะวันตก ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการค้าและการลงทุนในระดับอนุภูมิภาค รวมถึงเป็นการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีของทั้งสองประเทศ

๗. ข้อเสนอของส่วนราชการ

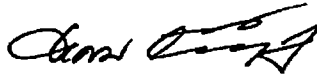
กระทรวงคมนาคมขอเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๗.๑ อนุมัติการจัดทำและลงนามบันทึกความเข้าใจในการเริ่มใช้ความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (IICBTA) ในการขนส่งสินค้าและผู้โดยสารระหว่างไทย - เมียนมา และร่างบทเพิ่มเติม (Addendum) ทั้งนี้ หากก่อนการลงนามมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขร่างบันทึกความเข้าใจและร่างบทเพิ่มเติมดังกล่าวในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญ หรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของไทย ให้กระทรวงคมนาคมหารือร่วมกับกระทรวงการต่างประเทศโดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีกครั้ง

๗.๒ อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย เป็นผู้ลงนามฝ่ายไทย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

สำนักงานปลัดกระทรวง

กองการต่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๓๔๖๘

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๔๘๒๙

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ dollaya.mot@gmail.com